

СТАНОВИЩЕ

от съдията Л. Груев по допустимостта на искането по

к.д. № 6 / 2007 г.

В искането си омбудсманът поддържа, че при постановяване на решение по к.д. № 10 / 2006 г. е налице „процесуален порок” и липса на „валидно от конституционно гледище решение на КС”, поради което счита, че въпреки съвпадението в предмета „няма конституционна пречка КС да разгледа това ново негово искане” отново.

Къде е проблемът?

Предмет на к.д. № 10/2006 г. беше искане на омбудсмана за обявяване противоконституционността на чл. 154, ал. 1 от Закона за енергетиката. При произнасянето в КС не се получи необходимото мнозинство от най-малко 7 гласа за уважаването му, поради което то беше отклонено. В случая съдът постъпи в унисон с константната си практика, която впрочем е в унисон с конституционните и законови разпоредби. Сега омбудсманът настоява КС отново да приеме за разглеждане и се произнесе относно конституционосъобразността на **същата** законова разпоредба. Мисля че това е недопустимо по следните съображения:

Според Конституцията Конституционният съд се състои от 12 съдии. Съвсем ясно, а и житейски напълно възможно е по даден въпрос техните мнения да са разделени в различни съотношения, включително 6:6 или 6:5; 6:4 (при отсъствие на съдия). Изключено е

да се мисли, че конституционният законодател не си е давал сметка за това. Той обаче изрично е записал, че „Конституционният съд постановява решенията си с мнозинство повече от половината от всички съдии” (чл. 151, ал. 1). И струва ми се това съвсем не е случайно, още повече ако систематически се проследи следващата алинея на тази конституционна разпоредба, според която „актът, обявен за противоконституционен, не се прилага от деня на влизането на решението в сила”. Ясно е, че мнозинство от 7 гласа се изисква, за да се приеме решение с което даден закон се обявява за противоконституционен. Ако то не е налице, т.е. гласовете в КС са в друга пропорция (6:6; 6:5 и т.н.) искането се отклонява, а законът продължава да действа.

Логиката е очевидна. В основата ѝ, според мен, стоят следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от основния закон, България е република с парламентарно управление, която се управлява според Конституцията и законите на страната (чл.4, ал. 1). Народното събрание, като свободно и пряко избран от народа, общодържавен представителен орган на нацията, заема първенстващо място в държавната система. Като единствен титуляр на законодателната власт, чрез приеманите от него актове, то определя основните насоки на държавната политика в различните сфери на обществения живот. Актът на КС, с който се установява противоконституционността на даден закон трябва да е приет със стабилно квалифицирано мнозинство, да е убедителен и по възможност да свежда противоречивите въпроси и тълкувания до

минимум. Защото надмощието на 12 независими съдии, чието решение не подлежи на контрол и по същество преодолява презумпцията за конституционосъобразност на законите трябва да е убедително не само за институциите, но и за гражданите и обществото като цяло. В противен случай биха се подменили основни демократични принципи върху които се гради обществения живот.

Казано накратко:

Отговорът на искане за установяване противоконституционност на закон може да е само една от двете единствено възможни алтернативи – „да” или „не”. Конституцията повелява, че решение „за” се приема с квалифицирано мнозинство. Следователно всяко друго съотношение на гласовете означава „против”, т.е. **решение, че законът продължава да действа.**

Ето тази е логиката поради която за решение, установяващо противоконституционност на закон, се изисква квалифицирано (най-малко 7 гласа) мнозинство, а в противен случай, **решението е**, че законът продължава да действа така, както го е приело Народното събрание.

А съгласно чл. 21, ал. 5 от ЗКС „когато Конституционният съд се е произнесъл с **решение** . . ., по същия предмет не могат да се правят нови искания.”

съдия: ~ ^ /